

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Rozvoj evropského rozměru v oblasti sportu

KOM(2011) 12 v konečném znění

(2012/C 24/23)

Zpravodaj: **pan Alfredo CORREIA**

Dne 18. ledna 2011 se Evropská komise, v souladu s článkem 165 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Rozvoj evropského rozměru v oblasti sportu

KOM(2011) 12 v konečném znění.

Specializovaná sekce Zaměstnanost, sociální věci, občanství, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 28. září 2011.

Na 475. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 26. a 27. října 2011 (jednání dne 26. října), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 79 hlasy pro, 2 hlasy byly proti a 7 členů se zdrželo hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 EHSV zdůrazňuje svůj velký zájem a úsilí o rozvoj evropského rozměru v oblasti sportu. Zásadní význam má to, aby v rámci politik rozvoje sportu v EU existovala kontinuita; politika by se měla rozvíjet ve spolupráci s členskými státy a za respektování zásady subsidiarity omezené pravomocemi příslušnými Smlouvou.

1.2 Sport nesporně podporuje tělesné i mentální zdraví a přispívá k tvorbě hodnot, jako je disciplína a týmový duch, jež stimulují sociální integraci. Sportování má zásadní význam pro prevenci mnohých chorob. Problémy narušeného zdraví přímo souvisí s nízkou produktivitou občanů. Sportování zlepšuje kvalitu života a zvyšuje naději dožití evropské populace a posiluje produktivitu a konkurenceschopnost evropské ekonomiky. EHSV vyzývá k podpoře sportování a k tomu, aby EU byla činná v tomto směru.

1.3 EHSV uznává, že otázka dopingů ve sportu je problém. Zásadní je, aby se EU a její členské státy soustředily na to, jak bojovat s tímto společenským nešvarem. Doping může ohrozit zdraví sportovců, zejména u mladých amatérských sportovců, a narušuje spravedlnost ve sportu.

1.4 Vítá postoj Komise, pokud jde o sportování a rozvoj sportu v rámci výuky, jak EHSV již dříve doporučoval⁽¹⁾. EHSV znovu zdůrazňuje význam zlepšování sportovních komplexů, šaten a dalších infrastruktur, aby bylo možné sportovat v dobrých podmínkách a za nízké ceny.

1.5 EHSV leží na srdci zvláště to, aby se sportovcům dostalo vysoké úrovně vzdělání. Příliš často se stává, že se mladí vzdávají svého vzdělávání ve prospěch sportu. Je třeba vytvořit

takové podmínky, díky nimž by bylo možné mít a rozvíjet profesionální sportovní kariéru bez toho, aby bylo nutné se vzdávat vzdělávání, tedy v souladu se zásadou dvojí kariéry. Uplatnění této zásady je rovněž důležité tím, že sportovcům na konci sportovní kariéry umožňuje znovu se integrovat do trhu práce, protože disponují potřebnou kvalifikací. Pro naplnění tohoto cíle musí být stimulováno také vzdělání těch, kdo sportovcům udávají směr; ti se musí naučit předávat svým svěřencům správné hodnoty.

1.6 Násilí ve sportu je politováníhodné a vyžaduje rozhodné kroky; je třeba ho odstranit, a to ať už prostřednictvím policejního dozoru, nebo vhodných trestněprávních předpisů. EU může a musí plnit úlohu koordinátora opatření členských států, aby se zlepšila výměna informací o nejučinnějších možných krocích.

1.7 EHSV musí i nadále věnovat zvláštní pozornost skupinám, které jsou ve sportu nejvíce znevýhodněny, jako jsou například osoby se zdravotním postižením či starší lidé. Ti mají právo účastnit se sportovních činností za stejných podmínek. EHSV připomíná, že EU přistoupila k Úmluvě OSN o právech zdravotně postižených osob: je velmi důležité, aby členské státy zaručily uplatňování této úmluvy.

1.8 Stejně jako již v roce 2008⁽²⁾ EHSV žádá, aby se věnovala zvláštní pozornost zastoupení žen ve sportu a aby se podporovala rovnost pohlaví v této oblasti.

1.9 EHSV vyzdvihuje roli neziskových sportovních sdružení v podpoře sportování. Je nezbytné tyto struktury podpořit, ať už přiměřenými finančními prostředky, nebo stimulačními dobrovolnictvím v těchto organizacích.

⁽¹⁾ Stanovisko EHSV k Bílé knize o sportu, Úř. věst. C 151, 17.6.2008, s. 36.

⁽²⁾ Viz tamtéž.

1.10 Stejně tak je potřebná aktivní spolupráce mezi profesionálními organizacemi a neziskovými organizacemi, protože na ní také závisí vývoj v oblasti sportu. EHSV považuje za prioritní věc najít udržitelné způsoby financování, aby byla tato spolupráce možná.

1.11 EHSV vyjadřuje zvláštní znepokojení nad růstem odvětví nezákonných sázek a loterií, které není dostatečně regulováno a pro něž neexistují přiměřené postihy. Je třeba zdůraznit možný význam herního a sázkařského odvětví, které stát řídí nebo v jehož rámci uděluje licence, pro financování sportu prostřednictvím investování zisků do modernizace sportovních struktur. Je zásadně důležité vytvořit dialog mezi členskými státy s cílem najít modely, které by nejlépe respektovaly zásady EU. Regulace trhu se sázkami a loterieriemi v oblasti sportu má prvořadý význam, pokud jde o spravedlnost a transparentnost sportu.

1.12 EHSV uznává potíže EU s regulací sázkařského trhu. Je nutné, aby byla v plné míře respektována pravidla pro vnitřní trh a hospodářskou soutěž a zároveň zásada subsidiarity. EHSV žádá Komisi, aby tuto problematiku pozorně sledovala a aby vytvořila pokyny pro regulaci tohoto trhu s ohledem na tyto zásady a na cenné informace, jež může získat z probíhajících konzultací. ⁽³⁾

2. Obecné připomínky

2.1 Úvod

2.1.1 Dne 18. ledna 2011 vydala Evropská komise sdělení o rozvoji evropského rozměru v oblasti sportu, jež je obecným přezkumem výsledků bílé knihy o sportu. Rada Evropské unie v souladu s článkem 165 SFEU stanovila akční plán založený na pracovních skupinách, a to za účelem realizace vymezených cílů.

2.1.2 Význam sportu uznávají všichni, jak členské státy, tak všechny zúčastněné strany. Přidaná hodnota sportu pro společnost je nepopiratelná. Přínos sportu v oblasti zdraví, sociálního začlenění a hospodářství EU podtrhuje potřebu spolupráce a rozvoje dohodnutých strategií. EU je nejvhodnější úroveň, která může státům ukázat cestu k získání příznivých výsledků v této oblasti.

2.1.3 Význam evropského rozměru sportu je očividný – jak v oblasti financování programů a specifických akcí v tomto odvětví, tak v oblasti rozvoje struktur pro dialog a výměnu informací.

2.1.4 Olympijské hry v roce 2012 v Londýně budou příležitostí k rozvoji evropského rozměru v oblasti sportu na několika úrovních, ať už v souvislosti s modely organizace, monitorování a koordinace či pokud jde o výsledky dialogu mezi zúčastněnými stranami.

2.2 Cíle a obsah sdělení

2.2.1 Se vstupem v platnost nové Smlouvy byla EU udělena nová pravomoc v oblasti sportu. Dosud se evropský rozměr sportu rozvíjel nepřímo prostřednictvím pravomocí přidělených v zájmu sociálních opatření, vzdělávání a zdraví a ještě nepříměji v souvislosti se zásadami vnitřního trhu a práva hospodářské soutěže.

2.2.2 Navzdory těmto omezením bylo uznávaným názorem, že je v zájmu členských států na rozvoji sportu spolupracovat, a EU se stala vhodnou úrovní k rozvoji této politiky.

2.2.3 Bylo vyvinuto úsilí postihnout potřeby a význam sportu v evropském rozměru. Byly určeny nejvhodnější a necitlivější témata opatření na úrovni EU. S tímto záměrem byly uspořádány veřejné konzultace zúčastněných stran, díky nimž měly být určeny prioritní oblasti rozvoje. Byly tak vytyčeny tři důležité oblasti:

— společenská role sportu,

— hospodářský rozměr,

— organizační aspekty sportu.

V rámci těchto oblastí byly určeny nejdůležitější aspekty.

2.2.4 Cílem sdělení, jež je předmětem tohoto stanoviska, je rozvinout/prohloubit bílou knihu se zohledněním toho, co již bylo od té doby učiněno, a samozřejmě s ohledem na vstup v platnost nové Smlouvy (a tedy článku 165 SFEU), a prozkoumat svěřené pravomoci.

3. Konkrétní připomínky

3.1 Zdraví

3.1.1 EHSV uznává, že sport všeobecně zlepšuje fyzické a duševní zdraví občanů a přímo pozitivně ovlivňuje jejich produktivitu v zaměstnání a rovněž kvalitu života, jelikož je velmi důležitým prostředkem boje proti sedavému způsobu života.

3.1.2 Pomáhá předcházet a bojovat proti obezitě a různým závažným, zejména kardiovaskulárním chorobám. V tomto smyslu má jeho provozování výrazný ekonomický přínos, protože snižuje náklady v oblasti zdravotnictví a sociálního zabezpečení.

3.1.3 Stejně tak má sport zásadní význam pro sociální začlenění a pro dobré životní podmínky starších lidí. Pomáhá v boji proti nemocem a zároveň pomáhá zlepšovat mezigenerační komunikaci.

⁽³⁾ KOM(2011) 12 v konečném znění, s. 10.

3.2 Boj proti dopingu

3.2.1 Boj proti dopingu má zásadní význam. Ochrana fyzické integrity sportovců a spravedlnosti ve sportu vyžaduje úsilí koordinované na všech úrovních, nikoliv pouze mezi 27 členskými státy a jejich příslušnými subjekty, ale také na mezinárodní úrovni. Čím užší bude spolupráce a silnější porozumění mezi všemi ohledně nevhodnějších opatření, tím lepší budou výsledky.

3.2.2 Obzvláště důležité je, aby boj proti dopingu probíhal nejen na profesionální sportovní úrovni, ale i na té amatérské.

3.2.3 Zásadní je odhodlané úsilí o právní úpravu a kontrolu prodeje dopingových látek koordinované mezi členskými státy; EHSV proto podporuje pokus Komise předložit návrh pověření k přistoupení k Antidopingové úmluvě Rady Evropy.

3.3 Vzdělávání, odborná příprava a kvalifikace v oblasti sportu

3.3.1 Fyzická aktivita ve školách je prvním krokem, jak v těch nejmladších vypěstovat sportovní hodnoty, jež budou vyznávat celý život. Opatření zaměřená na zavedení osvědčených postupů týkajících se sportu do vzdělávacího systému a na zlepšení potřebných infrastruktur mají bezvýhradnou podporu EHSV.

3.3.2 EHSV podporuje postoj Evropské komise, podle něhož je třeba brát v úvahu také význam dvojí kariéry při vzdělávání a odborné přípravě sportovců.

3.3.3 EHSV také podporuje iniciativy v rámci programu celoživotního učení, který považuje za strategii s klíčovým významem pro zavedení pozitivních sportovních hodnot.

3.3.4 Přiměřená kvalifikace pedagogů a žáků ve sportovních aktivitách je dalším zásadním faktorem zajištění sportovních hodnot. EHSV souhlasí s Komisí, pokud jde o zahrnutí kvalifikací v oblasti sportu do vnitrostátních systémů kvalifikací, aby bylo možné je sladit s evropským rámcem kvalifikací.

3.3.5 Dobrovolné aktivity sportu, jež jsou vykonávány hlavně v místních sportovních klubech, mají podstatnou hodnotu pro společnost jako celek. Dobrovolné neziskové sportovní organizace však často nemají uznání politických orgánů, které by si zasloužily, a v současné době se potýkají s významnými problémy. EHSV zdůrazňuje, že význam dobrovolnictví ve sportu není ve sdělení řádně zohledněn. Vyzývá proto Komisi, aby přijala opatření nezbytná k větší propagaci kultury dobrovolnictví ve sportu. Zejména jde o zvyšování kvalifikace a odbornou přípravu dobrovolníků a o to, aby byli dobrovolníci na evropské úrovni důrazněji podporováni v získávání znalostí a dovedností a aby byly tyto znalosti a dovednosti uznávány. Komise by tento proces navíc měla sledovat a při vypracovávání evropských právních předpisů by měla zamezit jakýmkoli nežádoucím nepříznivým důsledkům pro neziskové sportovní organizace.

3.4 Boj proti násilí ve sportu

3.4.1 EHSV vítá iniciativu Komise zaměřenou na rozvoj a provádění projektů odborné přípravy týkajících se násilí ve sportu, která je určena jak divákům, tak policistům.

3.4.2 Výchova diváků probíhá již od nejútlejšího věku ve školních lavicích. Hodnoty sportu a jeho provozování musí vyhrát nad hodnotami nezdravého soutěžení.

3.4.3 Násilí ve sportu je závažný problém, který existuje v celé Evropě. Často se s ním pojí rasistické, xenofobní, homofobní a podobné postoje. Měla by být přijata opatření zaměřená na potírání těchto jevů, jež jsou v naprostém rozporu se sportovními hodnotami.

3.4.4 Je třeba neustále monitorovat informace a nezbytná je také permanentní spolupráce mezi organizacemi odpovědnými za zajištění dobrých podmínek pro diváky, zejména pokud jde o prevenci protiprávního jednání, kterého se dopouštějí rizikové, předem identifikované skupiny, zejména na mezinárodních sportovních akcích.

3.5 Sociální začleňování ve sportu a prostřednictvím sportu

3.5.1 Je třeba vytvořit podmínky nezbytné pro přístup ke sportovním komplexům a ke sportování pro všechny, včetně osob se zdravotním postižením a starších lidí. Pro dosažení tohoto cíle má rozhodující význam veřejná podpora.

3.5.2 O sportování osob se zdravotním postižením není k dispozici dostatek informací, pokud jde o to, umožnit jim provozování všech druhů sportu. EHSV v této souvislosti podporuje iniciativu Komise.

3.5.3 Přistoupení k Úmluvě OSN o ochraně práv zdravotně postižených osob ze strany členských států a EU znamená, že je třeba přijmout opatření nutná pro soulad s touto úmluvou. EHSV žádá Komisi, aby prověřila opatření, která v tomto smyslu přijaly členské státy.

3.5.4 Musí být zajištěna rovnost pohlaví ve sportovní praxi, jelikož ženy nejsou v různých oblastech sportu dostatečně zastoupeny. EHSV podporuje iniciativy, jejichž cílem je, aby byla respektována zásada rovnosti žen a mužů a rovných příležitostí. V této souvislosti souhlasí s tím, aby byla kategorie „sport“ zahrnuta do databáze žen ve vedoucím postavení.

3.5.5 Sport může být prostředkem integrace a dialogu mezi různými kulturami a podporovat ducha evropského občanství. Je zapotřebí poukázat na potenciál sportu pro začleňování znevýhodněných a zranitelnějších skupin. EHSV plně souhlasí s tím, že je nutné podpořit programy zaměřené na sociálního začleňování prostřednictvím sportu. Nevládní organizace plní v této oblasti zásadní úlohu, kterou je třeba stimulovat.

3.5.6 Stále výraznější je migrace aktivních sportovců. Jejich začleňování a začleňování jejich rodin v rámci přijímajícího státu je jednou z forem kulturní a sociální podpory těchto států. EHSV podporuje členské státy a Komisi v jejich úsilí o vytvoření legislativních pobídek k přijímání a nediskriminaci těchto osob a k tomu, aby tyto osoby v daných státech zůstávaly.

3.6 Hospodářský rozměr sportu

3.6.1 EHSV uznává, že hospodářský význam sportu stoupá. Toto odvětví vytváří okolo 2 % celkového HDP EU. Trh se sportem přispívá k zaměstnanosti a k růstu. Mnohé organizace se změnilly na podniky, ale i přesto zůstává ještě velká část neziskovými strukturami. Je třeba navázat nebo rozvinout vztahy mezi oběma typy organizací, tak aby se staly hospodářsky udržitelnými.

3.6.2 Soukromý sektor má v rozvoji sportu sociální úlohu, která se projevuje buď přímo zvláštními příspěvky, nebo formou sponzorského marketingu.

3.6.3 EHSV uznává a podporuje vytvoření satelitního účtu sportu. Aby bylo možné přijmout nevhodnější politiky, je zásadně důležité mít k dispozici spolehlivé údaje o částkách, které sport generuje. Čím těsnější bude spolupráce a čím více bude informací, tím snadnější bude dospět k těm nejrozumnějším politikám.

3.6.4 Sdělení, jež je předmětem tohoto stanoviska, přikládá velký význam prozkoumání otázky vlastnických práv, která mají pořadatelé sportovních akcí, a také otázky jejich práv duševního vlastnictví. EHSV souhlasí s tím, aby na to byl kladen důraz. Prodej vysílacích práv a prodej propagačních předmětů představuje velkou část výnosů těchto sportovních struktur. V této souvislosti by měla být posílena práva sportovních organizací v rámci právních předpisů EU. Pořadatelé sportovních akcí by měli mít právo požadovat spravedlivou náhradu za využívání těchto akcí, bez ohledu na formu a hospodářský užitek.

3.6.5 EHSV souhlasí s právní analýzou, kterou nedávno provedla Komise a která se týkala potenciálního nedodržení pravidel hospodářské soutěže při kolektivním prodeji práv. Uznání splnění podmínek pro udělení výjimky vycházející z použití čl. 101 odst. 3 SFEU je však správné a EHSV uznává, že kolektivní prodej přináší sportovním strukturám nepopíratelné výhody a ty jej musí provádět tak, aby se na ně nevztahoval čl. 101 odst. 3 SFEU.

3.6.6 Také v Evropě je obchodní výměna (a výroba) sportovního zboží a oblečení a souvisejících výrobků podnikáním v řádu miliard EUR. Toto odvětví je prostřednictvím reklamy a sponzorování jedním z největších zdrojů finančních prostředků ve sportu. Z mnoha studií zadaných evropskými organizacemi vyplývá, že v souvislosti s pracovními podmínkami v celosvětovém řetězci výroby sportovního zboží existuje mnoho nedostatků, které mohou z etického hlediska oslabit etickou důvěryhodnost celého sportovního hnutí. Od sportovců, sportovního hnutí, podniků sponzorujících sportovní akce i spolupracujících partnerů by měla být vyžadována kontrola

výrobního řetězce a souvisejících pracovních podmínek, a to důvěryhodným a transparentním způsobem (a vypracování etických pokynů vycházejících z mezinárodních pracovních norem MOP).

3.6.7 EHSV uznává, že sázkařský a loterijní trh, který stát řídí nebo pro nějž uděluje licence, má velký význam pro finanční udržitelnost sportovní činnosti. Daňové výnosy jsou značné a nepřímo významně přispívají k finanční udržitelnosti různých sportovních vrstev. Zároveň musí provozovatelé sportovních sázek on-line smluvně umožnit pořadatelům sportovních akcí kontrolovat typy nabízených sázek a obdržet náhradu za využívání akcí, jež jsou základem sportovních sázek on-line.

3.6.8 Vytvoření evropské sportovní loterie by tento segment trhu ztraktivnělo a přineslo by prostředky pro financování a rozvoj regionálních sportovních struktur a pro sportovní přípravu a vzdělávání.

3.6.9 EHSV uznává potíže související s regulací tohoto trhu a připomíná Komisi, že s ohledem na zásady vnitřního trhu a právo hospodářské soutěže je z právního hlediska možné podpořit taková opatření, díky nimž se toto odvětví stane transparentnějším.

3.6.10 Na trh s ilegálními sázkami je navázána korupce a mafie. Ty se – někdy úspěšně – snaží manipulovat výsledky, a tak negativně ovlivňují spravedlnost ve sportu, korumpují různé subjekty a účastníky a deformují sportovní hodnoty. EHSV vyzývá Komisi a členské státy, aby harmonizovaly právní předpisy v oblasti boje proti těmto nezákonným praktikám.

3.6.11 EHSV vítá iniciativu zaměřenou na monitorování způsobů používání práva státní podpory v oblasti sportu, jejímž záměrem je zaručit absolutní respektování evropských právních předpisů.

3.6.12 EHSV naprosto souhlasí s průzkumem možností podpory prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj v zájmu zlepšení sportovních infrastruktur, jelikož dobrovolnické subjekty potřebují tuto podporu, jež posiluje regionální rozvoj a rozvoj venkova v členských státech.

3.7 Organizace sportu

3.7.1 Ukazuje se, že je maximálně důležité vyjasnit, jaké evropské právní předpisy se vztahují na odvětví sportu. EHSV považuje za chvályhodný záměr Komise poskytnout pomoc a poradenství každému jednotlivému případu ohledně uplatňování konceptu specifické povahy sportu.

3.7.2 EHSV plně sdílí rostoucí znepokojení ohledně právního hlediska činnosti sportovních agentů. Je třeba přednostně předvídat důsledky těchto aktivit na sportovní a přípravné struktury a zabývat se jimi a usilovat o lepší ochranu sportovců.

3.7.3 EHSV by okamžitě podpořil uspořádání konference, na níž by se pravidelně analyzoval rozvoj evropského rozměru v oblasti sportu a jeho dopadu, a rád by se takové konference aktivně účastnil.

3.7.4 V souladu s návrhem Komise považuje EHSV za zásadní podpořit a uvést do praxe kontinuální dialog sociálních partnerů a sportovních organizací za účelem posouzení a prodiskutování otázek týkajících se oblastí, jež se sportem souvisejí, jako je vzdělávání a odborná příprava, ochrana nezletilých, zdraví a bezpečnost, zaměstnanost, pracovní podmínky a stabilita smluvních vztahů.

V Bruselu dne 26. října 2011.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Staffan NILSSON
